

VASINGTONE SVARSTOMA EUROPOS GYNYBA

VYRIAUSYBĖS KRITIKAI NERIMAUJA, KAD KINJA GALI ĮSTOTI Į KARĄ

WASHINGTONAS. — Vyriausybės nutarimas sustiprinti oro puolimus Šiaurės Vietname vėl atnaujino ginčą tarp "balandžių" ir "vanagų". Pirmieji sako, kad bombardavimų sustiprinimas gali tik sustiprinti komunistų Hanojuje užsispyrimą, puolimų perkėlimu į patį Kinijos pasienį gali įtraukti į karą Kiniją, o tai galėtų pasibaigti dideliu, nuostolinga karu. Panašią nuomonę pareiškė demokratų vadas sen. Mansfieldas, senato užsienio reikalų komiteto pirm. sen. Fulbrightas, New Yorko senatorius Robertas Kennedy, Illinois sen. Percy ir kiti.

Kariuomenės vadai, kaip žinoma, spaudžia vyriausybę duoti jiems laisvesnes rankas. Praėjusį savaitgalį televizijos programoje armijos štabo viršininkas gen. Harold Johnson pasiūkė už pilną karinių jėgų išnaudojimą. Daugiau taikinių pulti rekomendavo ir vyriausias lūmio vandenyno jėgų vadas gen. Sharp. Atsargon išėjęs buvęs aviacijos vadas gen. Curtis LeMay užvakar pareiškė, kad JAV turėtų visai uždaryti Haino uostą.

Tokių nuomonių, kad vyriausybei reikėtų sustiprinti karo veiksmus, yra nemažai ir kongrese. Jie sako, kad prieš siunčiant daugiau "kareivių", reikėtų geriau panaudoti tas jėgas, kurios jau yra Vietname. Šią nuomonę palaiko ir buvęs prezidentas Eisenhoweris, kuris pareiškė, kad lėktuvai turėtų pulti visus karinius priešo taikinius, nežiūrint kur jie yra.

Puolimai vyksta toliau

Puolimai Šiaurės Vietname vyksta toliau. Vakare buvo įvykdyti 134 užskridimai. Lėktuvai puolė Hanojaus - Hainono apylinkėse esančius tiltus, kelius, geležinkelius, artilerijos ir raketų baterijas ir garolinio sandėlius. Vyriausybės politika, kaip jau ne kartą yra pareiškęs pats prezidentas Johnsonas, yra sustabdyti priešo tikėjimą į pietus. Šiaurės Vietnamo Amerika nenori sunaikinti, tik siekia priversti Hanojaus vyriausybę atsiskirti agresijos pietoje.

Karinė žvalgyba praneša, kad vietnamiečiai labai įgudę pataisyti sužalotus tiltus ar kelius. Visame geležinkelio pakraštyje tarp Hanojaus ir Kinijos yra sandėliai, kuriuose laikomos tašymams reikalingos medžiagos. Tūkstančiai darbininkų, vos lėktuvams nuskrudus, soka taisyti padarytus sužalojimus. Po kelių dienų, o kartais dar greičiau, keliai ir geležinkelio linijos būna pataisytos ir vėl naudojamos.

Valdžia trukdo rinkimams

Keli Pietų Vietnamo kandidatai į prezidentus vėl apkaltino karinę vyriausybę, kad ji trukdanti jiems vesti priešrinkiminę kampaniją. Atstovas Dzu pareiškė, kad liepos 16 dieną premjeras Ky pasiuntė karinius transporto lėktuvus į provincijos miestus ir surinko visus policijos viršininkus. Jie turėjo Dalt vėšbutyje konferenciją. Vyriausybė pažadėjo policijos bosams pakelti laipsnius ir algas, jei jų apylinkėse bus balsuojama už karinį sąrašą — generolą Thieu ir mašulą Ky.

Policijos vadai gavę įsakymą visuose kaimeliuose pastatyti agentus, kurie žiūrėtų, kad žmonės balsuotų už karininkus. Nustatytos ir tų agentų algos. Kitas civilis kandidatas į prezidentus Tran Van Houng

IŠ VISO PASAULIO

HONG KONGAS. — Kanton mieste vyksta dideli neramumai, nes ten partijos pirminko Mao Tse Tungo priešai paleidę iš kalėjimų ir koncentracijos stovyklų apie 100,000 kalinių. Šie tiesiog užėmė miestą, pradėję ten žudyti, plėšti ir deginti. Naktimis Kantone vykstančios kovos tarp kalinių, kariuomenės ir revoliucionierių maolistų. Hong Kongą pasiekė žinios, kad apie 300,000 gyventojų pabėgo iš Kantonu.

WEST GLACIER. — Ginkluoti Valstybinio parko prižiūrėtojai jau nušovė du grizzly lokius. Vyksta tirinėjimai, ar jie nužudė dvi merginas, miegojusias parke. Jei paaiškės, kad nušauti ne tie lokiai, tai medžioklė bus tęsiama toliau, nes, sakoma, kad kartą paragavęs žmogaus kraujo, lokiai ir toliau gali užpildinėti žmones.

ANCHORAGE. — Alaskoje per keturias dienas lokiai sužiedė tris asmenis, kurie per arti prie jų priejo.

ZENEVA. — Šveicarų policija surado apie 100 paveikslų, kurie nėra tapyti tų dailininkų, kurių vardus jie nešioja. Šie padirbti paveikslai kainavo vienai galerijai apie 2 milijonus dolerių.

Surado pavogtus bažnyčios turtus

TEL AVIVAS. — Izraelio policija suėmė tris Tel Avivo jaunuolius, du — 20 ir viena 21 metų, kurie kaltinami pavogę iš šv. Grabo bažnyčios brangius Marijos statulus papuošalus: auksinę su brangakmeniais karūną, kurią padovanojo tai bažnyčiai Portugalijos karalienė Maria dar 1924 metais, šešias maldininkų paliktas auksines širdis ir porą brangių auskarų. Policija surado karūną jau supiaustytą, deimantus išlipinėtus. Visos dalys buvo rastos, išskyrus vieną centrinį brangakmenį, kurio jau trūksta. Vaikiniai bandė supiaustytą karūną ir kitus daiktus parduoti vienam Telavivo auksakaliui. Šis, matyt, pranešė policijai.

spaudos konferencijoje pareiškė, kad kareiviai galės rinkimuose balsuoti du kartus, — vieną savo daliniuose, kita — namuose. Jie gavę po dvi balsavimo korteles.

Huong irgi nurodė, kad vyriausybės prižiūrima policija trukdo atskirose apylinkėse civilių kandidatų atstovams vesti už juos propagandą. Daug kur policija atvirai grasinanti nebaluoti už civilius, o tik už karinę valdžią. Jei taip bus toliau, tai civiliai kandidatai rinkimuose nedalyvaus.

Finansų sekretorius Henry Fowler ir biudžeto direktorius Charles Schulze tariaisi, kaip apkarpyti kai kurias valstybės išlaidas iš atnaujinčių metų biudžeto. Pats prezidentas įsakė biudžetą apkarpyti.

DEMONSTRACIJOS KONGO SOSTINĖJE IŠŠAUKĖ GRIEŽTĄ BELGŲ PROTESTĄ

Afrikos valstybės siūlo Kongui pagelbą

BRUSELIS. — Belgijos vyriausybė įteikė Kongui protestą už belgų ambasadai Kinšasoje padarytą žalą. Minia jaunų kongolečių puolė ambasadą, sulaužė baldus, išmėtė ambasados popierius ir juos sudegino. Belgai tarnautojai buvo gerokai apmušti. Kongo sostinės gatvėse nukentėjo ir keli kiti baltieji, jų tarpe vienas amerikietis. Belgijos karaliaus Alberto I paminklas vienoje Kinšasos gatvėje buvo nuverstas žemėn. Pats prezidentas Mobutu atvykęs nuramino minią, kad ji nepadarytų dar daugiau žalos.

Užsienio korespondentai praneša, kad Belgijos ambasada žinojo apie ruošiamą užpuolimą iš anksto. Manoma, kad šią demonstraciją organizavo paties prezidento partija. Vyriausybė norėjo pabrėžti pablogėjusius santykius tarp Kongo ir Belgijos.

Baltieji sukilėliai Bukavu mieste pranešė apie kelis laimėjimus prieš Kongo kariuomenę. Sukilėliams vadovauja belgas, todėl Kongo vyriausybė prieš Belgiją, nors ji sukilėlius pasmerkė, ir organizuoja demonstracijas.

Kongo kariuomenei padėti negalėti sukilėlius pasisūlė kelios Afrikos valstybės, tačiau Kongo valdžia pagalbos nepriėmė. Ji pati turinti pakankamai jėgų sukilėliams nugalėti. Vienintelė užsienio jėga Kongo yra keturi Egiptijos karo lėktuvai ir 10 Ganos lakūnų, kurie mokosi skraidyti su Amerikos Kongui padovanotais lėktuvais. Jūs apmoko iš Amerikos atvykę kubičiai lakūnai.

Prasidėjus Kongo demonstracijoms prieš baltuosius, daug baltųjų norėtų iš Kongo išvažiuoti, tačiau Kongas jų neišleidžia, nes tada atsirastų viešajame gyvenime tikra anarchija. Daug svarbių tarnybų administracijoje užima baltieji, daugiausia belgai.

DULUTH, MINN. — Duluthe buvo atidaryta pirmą Amerikoje laboratorija, kuri tirs Amerikos gėlių vandenų užteršimo problemas. Joje dirbs 125 biologų ir kitų rūšių specialistų. Vidaus reikalų sekretorius Udall atidarymo ceremonijose pareiškė, kad atėjo laikas sulaukyti Amerikos ežerų ir upių "žudymą".

ATENAI. — Suimtas graikų politikas Andreas Papanreou sunkiai serga džiova. Jo laukia kariuomenės teismas už sąmokslą nuversti valdžią.

Išpėja nemažinti karinės paramos

WASHINGTONAS. — Jungtinio kariuomenės štabo viršininkas generolas Earle Wheeler, kalbėdamas senate, ragino senatorius neklausyti senato užsienio reikalų komiteto rekomendacijų ir nesumažinti užsienio paramai skiriamų lėšų.

Senato komitetas, kuriam vadovauja sen. Fulbrightas, rekomendavo sumažinti užsienio paramai skirtas lėšas net 737 milijonais dolerių. Tame tarpe buvo 205 milijonai dolerių skirti karinei paramai. Apie ją generolas Wheeleris ir kalbėjo.

Štabo viršininkas nurodė, kad smarkiai sumažinus karinę šalpą ir sumažinus ginklų pirkimui skirtus kreditus, pasaulyje kai kur gali atsirasti tuštuma, silpnos vietos, kurios paskatins komunistus kelti naujus konfliktus ir bandyti tas tuštumas užimti. Tuo būdu, taika ne tik nepriartėtų, bet pasaulyje atsirastų naujų konfliktų židinių.

Izraelis nenori jokių tarpininkų

JERUZALĖ. — Jugoslavijos prezidentui važiuojant po arabų sostines ir ieškant taikos tarp Izraelio ir Arabų valstybių, Izraelio užsienio reikalų ministro Abba Ebanas sušaukė spaudos konferenciją, kurioje aiškiai pasakė, kad yra galimi tik du sprendimai. Vienas — Izraelis laikys savo kariuomenę dabartinėse pozicijose ir saugos dabartines sienas. Antras — arabai su Izraeliu derės dėl taikos ir tada bus nutartas naujos sienos, patvirtintos taikos sutartimi. Jokių kitų kelių ar sprendimų nėra, — pareiškė Ebanas.

Klausinėjamas užsienio žurnalistų, kurių konferencijoje buvo apie 100, apie Suez kanalo neuždarę, jį uždarė Egiptas nuskandindamas tyčia kelis laivus. Jei kanalas atsidarys, Izraelis primintų visiems, kad ir jis turi teisę kanalu naudotis.

Paklaustas, ką Izraelis darytų, jei kanalas būtų atidarytas, o Izraeliui Egiptas vis tiek neleistų naudotis, ministeris atsakė, kad tuo atveju jis vėl sušauktų spaudos konferenciją ir praneštų, kas bus daroma.

RANGUNAS. — Burmos policija nušovė 18 ir sužiedė 48 asmenis, bandydami išvaikyti minią, kuri plėšė maisto sandėlius.

Anglijoje gimęs dr. John A. Llewellyn paskirtas astronautu. Iki šio mėto astronautais buvo skiriami tikta Amerikos piliečiai, bet paskutinėmis dienomis astronautais paskirti du užsieniečiai, bet JAV pilietybę gavę kvalifikuoti užsieniečiai.

VOKIETIJA IR AMERIKA PASIRYŽO SUMAŽINTI KARIUOMENĖS SKAIČIŲ

Kancleris Kiesingeris derybose su prezid. Johnsonu

WASHINGTONAS. — Vakary Vokietijos kancleris Kiesingeris atvyko į Washingtoną pasitarti su prezidentu Johnsonu ir kitais JAV vyriausybės nariais: valstybės sekretorium Ruską, gynybos sekretorium McNamara ir išdo sekretoriumi Fowleriu. Svarbiausias klausimas bus Europos gynybos reikalai. Vokietija neseniai nutarė sumažinti savo gynybos biudžetą. Tas nutarimas padrytas po to, kai Amerika nutarė išvežti iš Vokietijos dalį kariuomenės — apie 30,000. Klausimas kyla, ar nebus tais sumažinimais susilpninta Europos gynyba.

Ekspertai ragina pakelti mokesčius

WASHINGTONAS. — Kongreso komitetui pradėjus svarstyti prezidento pasiūlytą pajamų mokesčių pakėlimą, pirmieji liudininkai buvo išdo sekretorius Henry Fowler, biudžeto biuro direktorius Charles Schulze ir Prezidento Ekonominų Patarėjų tarybos pirmininkas Gardner Ackley.

Jie visi pareiškė, kad Amerikos ekonominis augimas yra toks greitas, kad ji reikia pristabdyti dirbtiniu būdu — mokesčių manipuliavimu. Jei mokesčiai nebus pakelti, tai dar šiu metų antroje pusėje GNP (gross national product) pakils apie 30 milijonų dolerių, o kitais metais tas augimas gali dar padidėti. Tada jau būtų sunku išlaikyti pastovias kainas.

Pajamų mokesčių pakėlimas ne tik duos išdai naujų lėšų karui Vietname ir įvairioms vyriausybės programoms namie, bet kartu suvaržys gyventojų perkamąją galią ir sustabdys infliaciją.

'Juodoji jėga' užėmė komunistų liniją

ATLANTA. — Žinoma "juodosios jėgos" puoselėtoja, neigro organizacija "Student Nonviolent Coordinating Committee", kurios vadai Rap Brown ir Stokely Carmichael pagarsėjo savo kariningais pareiškimais, savo dvisavaitiniame laikraštyje pirmą kartą pasisakė prieš žydus.

Ilgame straipsnyje negrų laikraštis kaltina žydus įvairiais nusikaltimais prieš arabus Palestinoje, vadina Izraelį išnaudotoju tvirtove žydus — rasistais, kurie Izraelyje ne tik arabams neduoda lygių teisių, bet net ir tamsesnės odos žydams, kilusiems iš Afrikos, sudaro skirtingas gyvenimo sąlygas, negu žydams, kilusiems iš Europos.

Sis negrų laikraštis užėmė šitokią sovietinę poziciją pirmą kartą. Anksčiau nemažai liberalių žydų Amerikoje rėmė negrų organizaciją pinigais, o žydai studentai dažnai dalyvaudavo "laisvės žygiuose" ir demonstracijose. Dabar, kelių žydų organizacijų vadai griežtai pasisakė prieš S. N. C. C. užimtą poziciją, kuri kvepianti rasizmu, antisemitizmu ir komunizmu.

ARETTE. — Pirėnų kalnuose, Prancūzijos pusėje įvyko žemės drebėjimas, kokio nebuvę jau 60 metų. Apie 60 asmenų buvo sužeista, sugriauta 80 namų. Viena 80 metų senutė buvo užgriauta savo namuose.

Washingtono neslepama, kad Vokietijos ir Amerikos santykiai nėra tokie nuosirdūs, kaip buvo anksčiau. Gynybos ministeris Schroederis, kuris yra laikomas Amerikos ir Atlanto pakto draugu, vyriausybėje kovojo prieš kariuomenės sumažinimą, tačiau kiti ministrai jį nugalėjo. Paskelbus tą nutarimą JAV gynybos sekretorius McNamara staiga atidėjo savo kelionę į Boną.

De Gaulle šešėlis

Nemažą įtaką Vokietijai daro Prancūzijos prezidentas de Gaulle, kuris nori išmesti iš Europos Amerikos ekonominę ir karinę įtaką. Pats kancleris Kiesingeris yra laikomas pritariančiu šitai Prancūzijos linijai, tik dabartinė karinė padėtis Europoje yra tokia, kad be Amerikos ginklų ir kareivių, ji negali viena garantuoti savo saugumo.

Kita problema, kurią svarstys abiejų valstybių galvos, yra atomo ginklų plitimo sustabdymo sutartis. Amerika bando paveikti Vokietiją, kad ji sutiktų su tarptautine atominų reaktorių vyriausybės programoms namie, bet kartu suvaržys gyventojų perkamąją galią ir sustabdys infliaciją.

ANN ARBOR. — Michigane prasidėjo orientalistų kongresas. Iš 50 kraštų atvyko apie 1,000 mokslininkų. Neatvyko iš komunistinių kraštų apie 60 mokslininkų. Jie parąšė organizatoriams, kad įtempta tarptautinė padėtis neleidžia jiems važiuoti į Ameriką. Jie reikalavo kongresą atidėti.

Prezidentas Johnsonas, sutikdamas kanclerį Kiesingerį, pareiškė, kad Amerika yra pasirodusi ginti Vakary Vokietiją. Amerika dėsianti pastangas suvienyti atskirtas Vokietijos dalis.

Vakary Vokietijos premjeras Kurt Kiesinger atvyko 6 dienoms į JAV, kad galėtų išsikabinti su prezidentu Johnsonu įvairiais užsienio politikos reikalais.

LAISVŲ LIETUVIŲ DIENAI ARTEJANT

Kas dar verta pamatyti pakeliui į Montrealį?

Minejom du didokus Ontarion miestą Kingstoną ir miestelį Gananoque — viename ir kitame Tūkstanties Salų gale, lygiai 20 mylių nuo vienas kito atstu, abudu prie pagrindinių vieškelių 401 ir 2, abudu suvaidinę savo dalį Kanados istorijoje.

Kingstonas skaitomas Kanados laisvės ir nepriklausomybės tikroju lopšiu ir tik dėlto, kad tas pats Kingstonas buvo reakcioneriškiausias kolonijalinės valdžios ir Anglijos dominavimo centras! Kingstono istorikas James A. Roy paaiškina, kaip tai suprasti. Būtent Kingstone klestėjo atkakliausias Toryzmas (Didžiosios Britanijos imperijai ištikimiausių lojalistų — monarchistų — imperialistų partija), kurs sukėlė ir paskatino liberališkai nusiteikusius žmones griežtis desperatiško sukilimo žygio. Jungtinės imperijos lojalistai ir jų betarpiškieji ipėdiniai gyveno čia glaudžiam kontaktė su britų armija ir laivynu ir buvo kurį laiką artimai susigiminiavę su valdančiąja klase. . . Toje atmosferoje ir aplinkoje įsigalėjo vad. Seimų Kompaktas (Family Compact) . . . "Kingstono toriai per eilę metų buvo jėga sosto užnugarėje. . ." ir kai Konfederacijai 1967 metais laimėjus, valia ir galia iš torių išslydo ir sostinė įsisteigė Ottawoje, Kingstonas ilgus metus pasiliko "parazitu", kurio gyventojai tebegyveno senų gerų laikų apgailestavimais ir neudirbtų pinigų švaistymais. Kingstonas tik po II Pasaulinio karo yra naujai atgimęs, sudemo kratėjes ir įsigijęs savo kaimynų simpatijas, kurių kaip kolonijaliųjų valdovų lizdas neturėjo. Šiaip yra švarus, gražus universitetinis miestas, šiandien turis 53,526 gyventojus.

Gananoque, vos 5,191 gyventojų miestelis, išsivystęs iš kelių fermų prie to paties vardo

upės, pagrįstai didžiuojasi du kart "atlaikęs" amerikiečių invazijas ir išėjęs ko ne nugaletoju!

Kanados kare su Jungtinėmis Valstybėmis 1821 metais amerikiečių kariuomenės būrys buvo Gananoque užėmęs, bet pasiplėšęs ką geresnio radęs ir sudegines medinį tiltą per Gananoque upę, pasitraukė. Vėliau, 1838 metais, vienas amerikiečių vadas William Johnson su 2,000 "piratų" pulku gresė Gananoque "užkariauti" ir invazija buvo numaluta vasario 22 dieną, bet Gananoque ir, gal būt, Didžiosios Britanijos kolonija, išgelbėjo drąsi patriotė mergaitė Elisabeth Barnett, kuri būdama amerikiečių pusėje ir išgirdusi apie planuojamą invaziją, persikėlė per Tūkstanties Salų upių ledą ir perspėjo savo draugus Gananoquoje, o šit spėjo pasisaukti iš Kingstono kariuomenės. Invazija sibliuško nė nepabandyta.

Gananoque prasidėjo iš poros anglų ponų lojalistų čia gavusių žemės po 1783 metų karo. Tūlas amerikietis Joel Stone, pasidavęs britų pusei, 1792 metais čia gavo 700 akrų žemės ir buvo pirmasis kolonistas. Antrasis buvo Sir John Johnson, anglų karinių jėgų vadas; jis gavo net 1,542 akurus, bet neužlgo pardavė Stoniui.

Kaip ta vieta gavo tokį keistą indėnišką vardą, nėra išaiškinta. Indėniškai (Huronų kalboje) ta vieta vadinosi "Gananoqui" ir reiškė "stirnių vieta", kita prasme reiškė "iš vandens iškilanti pieva". Gananoque šiandien yra simpatingas miestukas su dideliais vartais skersai plentą, kur užrašyta, kad čia yra "Vartai į Tūkstantį Salų ir svečiai welcome". Amerikos vėliava, prieš kurią savo laiką kovota, šiandien draugiškai plevėuoja greta su Kanados Klevo Lapu.

Prie Gananoque yra dvylikos salų nacionalinis parkas

ir truputį už miestelio į rytus pavažiavus vienas iš vaizdingiausių tiltų tarp Ontarion ir New Yorko skersai Tūkstanties Salų išsišakojusius upes-ežerus ir salas-salikes, su 400 pėdų aukščio bokštu vienoje saloje, iš kur pasikėlus galima apmatyti visą salyną ir begalinius plotus į Kanados ir JAV pusę.

Toliau pakeliui į Montrealį (beje, kelias 2 visą laiką veda pačiais šv. Lauryno paupiais) pravažiuojami Brockville (19, 038 gyventojų), Prescott (5,129) ir Cornwall (45,260 gyv.) Palyginimui prieš Cornwallio vandenį jėgainę, kaštavusi \$600 milijonų ir dar šio miesto neprivaziavus atviro oro muziejus — Aukštosios Kanados Kaimai (Upper Canada Village) iš 19 šimtmečio su 40 pastatais, visi įrengti ir išlaikomi, kaip buvo prieš daugiau kaip šimtą metų. Toliau į rytus nuo Cornwallio prasideda visiškai nebeįdomi drėgna žema lyguma ir tęsiasi iki pat įvažiuojant į Montrealio priemiesčius.

Siaurės Amerikos Paržiuoję

Nieko stebėtina, kad ir de Gaulle galva apsisuko. Prats matyti niurus Amerikos miestus, staiga atsigauni Montrealyje atsiradęs. Kaip idealiai čia suderintas senasis su naujuoju pasauliu, anglo-saksiška su prancūziška, pastarajai atiduodant dant du trečdalius, kas ir suprantama, nes du trečdaliai Montrealio piliečių čia kalba tik prancūziškai. Be daug žodžių — čia pasijunti esąs Europos mieste, o kas Europos mieste (dideliame ar mažame) yra buvęs, tam pavyzdžių nerodinėti nebereikia.

Montrealis šiandien didžiuojasi turis jau arti pustrčio milijono gyventojų. Miestas yra švento Lauryno upės salose ir jo žymiausi atsižinimo punktai yra Karališkasis Kalnas (Mount Royal), pakalnėje lygaus su kalnu aukštumo 42 aukštų dangoraižis, į švento Petro baziliką Romoje panaši Montrealio katedra, karalienės Elzbietos viešbutis su Canadian National geležinkelio terminalu; CPR (Canadian Pacific geležinkelio) stoties 38 aukštų, 600 kabarių 5 milijonų dolerių viešbutis, La Chateau Champlain — ir Metro.

Metro čia vadinamas požeminis traukinys, kurs yra visais atžvilgiais "kelintasis" ar kelioliktasis pasaulio stebuklas. Metro čia per miestą yra išvestas kryžmiai, kurio sankryžoje yra centrinė stotis *Berri de Montigny*. Berri de Montigny, įsidėkite, nes tą stotį žinodami visame Montrealyje neapaklysite! Šioje stotyje yra persėdimai ir visas puses, o kadangi stoties ir krypčių užrašai ir rodyklės visur tiksliai ir aiškiai užrašyti ir traukinio se linijų planai išskabinti — ir norėdamas negali paklysti.

Montrealio Metro (kuri kaštavo \$213,700,000, viso turi "tik" 16 mylių ilgumo), baigtas statyti veik tik prieš pat Expo 67 atidarymą, ir yra vertas pasigėrėjimo ir pasididžiavimo ne vien montreliečių. Apie Metro jau daug buvo entuziastiškai rašyta ir didžiojoje JAV sapudoje. Chicago "subway" tai tik vargšelis lūšnynas prieš Montrealio požeminius "rūmus", kur plačiaisiais laiptais ir konvejeriais žmonių lavinos kyla aukštyn ir leidžiasi žemyn, eina plačiaisiais šviešiais stebėtinai puikiai ventiliuotais koridoriais, sėdasi į erdvius, šviesius vagonus, kurių durys atsisklendžia ir užsisiklendžia be mažiausio garso ir guminiai ratni bėga savo linijomis be mažiausio garso ir virpėjimo.

Automobiliais atvažiavę, jais pasirūpina patys ir iki grįžimo namo, tikrai jų nebėra reikalingi, nes komunikacija (susisiekimas) visur ir į visas puses, o labiausiai į EXPO 67 yra visapusiškai patenkinamai

Trečiadienio pastabos

Rašo Aldona Anyta

POEMA APIE SKRUOSTUS

Bolševikai Kremliuje labai anksti suprato, kad jų įvesta diktatūra ne tiek turės remtis proletariatu — darbininkais ir valstiečiais, kaip anksčiau galvodavo nepatyrę idealistai, bet tais žmonėmis, kuriems skirta perplauti prispaustų žmonių smegenis. Todėl partija su aksonimėmis pirštinėmis glostė įvairius plunksnos darbininkus, menininkus, artistus, šokėjus, cirkininkus . . .

Kai Chruščiovas nutarė kiek pravedinti Stalino laikais prišvinkusią bolševikinę seklyčią ir pravėrė kelis nedidelius langelius, kai kurie neatsargūs ir naujus rašytojai klaidingai pagalvojo, kad, štai, atėjo laisvės dienos, kad bus galima rašyti ką nori, spausdinti kur nori.

Šis klaidingas galvojimas atnešė kai kuriems prastus rezultatus. Keli rašytojai buvo uždaryti į beprotnamius, Tercas — ištremtas, Danielius ir Sinajevskis atsidūrė kalėjime. Likusieji suprato ir — uždarė burnas.

"Jie atėmė iš mūsų gėdos jausmą, nupiovė, lyg apendicita. Mes pasmerkti būti begėdžiais . . . Mes galime nugaleti mirtį, bet kas mūsų kada paraudo? . . . Mes užmiršome, kaip tą padaryti.

Šviesos spindulys nepraeina per grotų skyles, už kurių — mūsų skruostai, bet naktimis kaip jie skauda! lyg susiūta žaizda . . .

Man rodos, Dievas mums davė ne akis ar ausis, bet tas skruostų membranas mūsų sielos pojūčių pirštus. manieji dega, kaip pasūtę — tie du gėdos organai, kurie nėra skirti tik skutimuisi ar tik daužymui.

Kai aš nuvažiuoju ir pamatau, kaip kaikurie žmonės gyvena, — apsidairau išsigandęs. Gėda degina mano skruostus, kaip laidynės dugnas.

Kaip susigėdę mes prikandame liežuvį, ar, daugiausia — mykiame ir mikiojame, aš gėdinuos dalykų, kuriuos pats parašiau.

Ant riebių veidų išrašytas melas, ant veidų, kurie turėtų pasislėpti kelnėse. Dar daugiau žmogus turėtų gėdytis, kai šalies Karalius, susirūpina prieš nusiaudamas batą viešame posėdyje ir sumišęs galvoja: "Po velnių, aš atsimenu, — vakar nusiploviau vieną koją, bet kurią: kairę ar dešinę?"

Tikras skandalas, kad Graikijoje įvesta cenzūra,

Vienas Kremliaus numylėtų rusų poetų Andrejus Voznesenskis ilgai išsilaikė partijos malonėje. Jis važinėjo po užsienius, skaitė ten savo kurinius ir, pagaliau, nebešlaikė ištikimam sešais žmonėmis, kuriems skirta keps nustatytą liniją.

Kur ir ką jis pasakė, — nežinoma. Aišku tik, kad iš Kremliaus padvejkė vėsus vėjelis. Jo numatyta kelionė į Ameriką, kur jis birželio 21 d. turėjo dalyvauti Meno Festivalyje ir skaityti savo poeziją, buvo atidėta. Rengėjams buvo pranešta, kad Voznesenskis serga.

Dabar iš Rusijos į laisvą pasaulį atkeliavo Voznesenskio eilėraštis, kurį jis skaitė Tagankos teatre Maskvoje liepos 2 dieną. Publikai jo eilės, sakoma, patiko, tačiau partija jautėsi užgauta ir nusivylusi savo liaudies poetu. Galimas daiktas, kad pasaulis daugiau apie garsųjį Voznesenskį nieko ir nebegirdės.

Jo eilėraštis skamba maždaug šitaip (laisvai verstas iš anglų kalbos):

SPECIALŪS BUSAI Į NAUJIENŲ PIKNIKĄ

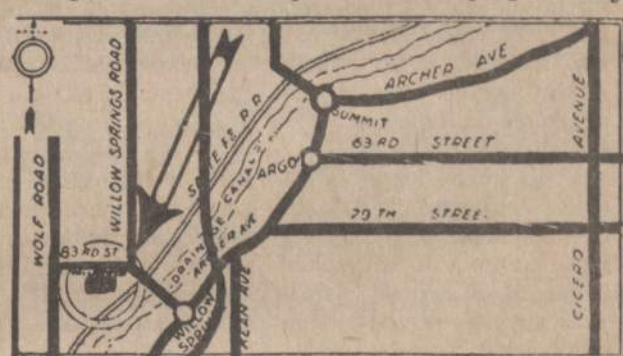
Sekmadienį, rugpjūčio 20 dieną, specialūs CTA busai veš čikagiečius į "Naujiųjų" Pikniką. Pirmas busas lygiai 12:00 val. po pietų paims žmones nuo "Naujiųjų" (18-tos ir Halsted gatvių kampas). Už kelių minučių jis sustos Bridgeporte ties Lietuvių Auditorija ir paims ten piknikan norinčius nuvažiuoti. Vėliau jis važiuos Archer Avenue. Sustos ties Archer ir Western, Archer ir California. Pasuks į California Ave. Sustos ties California ir 43rd St., California ir 55 St., California ir 63rd St., California ir 71st St., o iš ten jau važiuos tiesiai į Willow Springs ir Bučo Sodą, kur bus piknikas.

Antras busas išvažiuos lygiai 1:00 P. M. nuo Naujiųjų. Bridgeporte jis sustos ties Lietuvių Auditorija, o vėliau įvažiuos į Archer Ave. Sustos Archer ir Western Avenue, Archer ir Kedzie Ave., o vėliau sustos Kedzie ir 55-ta, Kedzie ir 63-čia, Kedzie ir 71-ma, o iš ten jau važiuos tiesiai į Willow Springs ir Bučo Sodą.

Vakare pirmas busas išvažiuos 6 valandą vakaro, o antras busas išvažiuos 7 val. vakaro.

Kelionė į Pikniką ir atgal (round trip) kainuos \$1.50.

Kaip nuvažiuoti į NAUJIENŲ pikniką

Rudeninis NAUJIENŲ piknikas įvyks Bučo sode, kuris yra prie German Church Road, 83-čios gatvės ąsa. Bučo sodas yra tarp Willow Springs kelio ir Wolf Road.

Taigi visi keliai, kurie veda prie 83-čios ir Willow Springs Road sankryžų, veda tiesiai į NAUJIENŲ pikniką.

Iš 18-os kolonijos, Bridgeporto, Brighton Parko ir kitų mišėtų apylinkių kolonijų geriausia yra paimti Archer Road, kuris vėliau vadinasi US 4-A ir važiuoti iki Willow Springs miestelio. Tenai reikia pasukti į dešinę, pervaziuoti du tiltus, einančius per Chicago kanalą ir Desplaines River ir pasukti į kai-

rėje esantį Bučo sodą, vadinamą Willow West Picnic Grounds.

Kas važiuoja iš šiaurinės arba vakarinės Chicagos dalies, tai tiems geriausia naudotis Willow Springs arba Wolf Road. Abu šie keliai nuveda tiesiai iki German Church Road.

Iš Marquette Parko važiuojantieji gali naudoti 79-tą kelią, 87-tą kelią arba 95-tą kelią. Jie turi pasiekti Wenthworth Road, pervaziuoti jau suminėtus kanalus, pasiekti German Church Road ir įvažiuoti į Bučo sodą.

Kviečiame visus čikagiečius atvykti į NAUJIENŲ rengiamą pikniką.

Komisija Piknikui Ruošti

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

INVEST IN UNIVEST

Nuo spalio 1 dienos mokame

4 3/4 %

metinius dividendus investavimo sąskaitoms

Terminuoti santaupy laktai (certificates) neša 5 1/4 %.

Universal Investment Share Account

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone HAymarket 1-3070

Visos sąskaitos iki \$15,000.00 apdraustos JAV vyriausybės agentūroje.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULACIJOS PROBLEMAS

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SO. HALSTED STREET — TEL.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

Padidintas dividendas ant visų taupymo sąskaitų

4 3/4 % on savings accounts

5 1/4 % on investment bonus

NUO SAUSIO 1 D., 1967

Sąskaitos apdraustos iki \$15,000.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILLINOIS 60632

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787

2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujimų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų vierintėlę Chicagoje lietuvių įstaigą, turinčią tel. są SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

MOVING PERKRAUSTYMAS **MOVING**

APDRAUSTAS IS TOLI IR ARTI

Tręjų dienų trukmė — Pragyvusių kraustymo traukinių

Slėgi matų patvirtintas — Pigus ir saugius pataravimus

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 St. 69th Chicago 36th St. Tel. Willbrook 5-9209

Subscription Rates: In Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje: metams \$14.00, pusei metų \$7.50, trims mėnesiams \$4.00, vienam mėnesiui \$1.50.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Miestai ir farmos

Šiomis dienomis buvo paskelbtas labai įdomus Ekonominio vystymo administracijos sekretoriaus padėjėjo, Johnathan Lindley, raportas, kuriame aptariamos miestų negerovės, susijusios su jų gyventojų nepaprastu padidėjimu.

Raporte pažymima, kad per vieną dešimtmetį (1950 — 1960 metų būvyje) iš farmų persikėlė gyventi į miestus dešimt milijonų su viršum žmonių. Visai galimas daiktas, jog nuo 1960 metų iki dabar ir vėl keli milijonai persikėlė į miestus.

Metai po metų Amerikos farmų gyventojų skaičius mažėja. 1942 m. farmose gyveno 28,900,000 žmonių, o 1965 m. — vos tik 12,600,000.

Kodėl žmonės bėga iš farmų į miestus? Apleidžia jie farmas dėl to, kad negali išsiversti. Juo labiau žemės ūkis darosi mechanizuotas, tuo skaudžiau jis paliečia mažesnius fermerius, kurie nepajėgia įsigyti nei traktorių, nei kitų reikalingų žemei apdirbti mašinų.

Prieš penkiasdešimt ar kiek daugiau metų daugumas fermerių žemei apdirbti dar naudojo arklio jėgą. Arklių pagalba buvo ir žemė apdirbama ir kiti darbai atliekami. Laipsniškai arklius pradėjo pavaduoti traktoriai.

Prieš kokius keturiasdešimt metų ir Amerikoje buvo didelė naujanybė, kai Campbell visiškai sumechanizavo savo milžiniškas farmas, naudodamas traktorius ir kitas mašinas. Jo pavyzdžiu pasekė ir kiti stambesni fermeriai. Susidomėjo juo ir Sovietų Sąjunga, kur jis buvo nuvykęs parodyti, kaip reikia mechanizuotas farmas tvarkyti.

Kelių metų buvyje gyvenimas farmose žymiai pasikeitė. Ir juo tolyn, juo labiau jis keitėsi: mažų farmų skaičius mažėjo, o didesnių — didėjo. Ir tai visai suprantama. Mažesnių farmų savininkų padėtis pasidarė tokia sunki, jog jie noromis nenoromis turėjo savo farmas parduoti, o dažniais atvejais net tiesiog jas apleisti ir kraustyti į miestus bei bandyti ten įsikurti.

Jei mechanizacija skaudžiai palietė farmas, tai ji dar labiau palietė miestus. Tiksliau, miestuose esančius fabrikus, kuriems vis mažiau bėra reikalinga raumenų jėga. Darbas fabrikuose pasidarė labiau komplikotas, reikalaujamas tam tikro išsilavinimo, sumanumo. O to kaip tik ir trūksta iš farmų atsikėlusiesiems į miestus gyventojams, ypač tiems, kurie atsikėlė iš pietinių valstijų. O iš tų valstijų kaip tik nemažai žmonių keliasi gyventi į miestus.

Kokios yra to pasekmės?

SNARSKYTĖ - MODERNIOJI PELENĖ

šeštadienio rytą mano šeimininkė, mane pamąčiusi, klausia: — Jonai, kur tu eini taip pasipuošęs?

— Nesakysiu. Šitaip nieko nesakęs, nuvažiavau ligi namo Čikagos miesto centre. Namas 5 aukštų. Labai gražiose patalpose (Vogue Modelis) dirbuojasi mūsų tautietė Izolda Snarskytė.

Jėjęs jai pristatčiau. Ten pat dirbuojasi rimtas ir mandagus ponas. Juodu mane priėmė kaip Naujienų žmogų. Atsisėdęs pradėjau šnekėti: — Tik vakar išgirdau, kad Tamsta laimėjai Illinojaus grožio konkursą Pasaulio Grožio karalienei. Ar spaudoje buvo kas nors pranešta apie šitą įvykį?

— Spauodoje seklyta nebuvo. Garsinta buvo per televiziją. Tada pakilęs paspaudžiau išrinktosios rankutę ir pareiškiau: — Lietuvių bendruomenės vardu man labai malonu pasveikinti Tamstos laimėjimą, neminint, kad mes lietuviai Tamsta didžiuojamės.

Mano padrasinta Izolda Snarskytė man papasakojo apie savo vargelius ir darbelius: — Gimiau Schwaebisch Gmuendėje (Vokietijoje) 1919 m. Abu mano tėveliai iš Jonišio (Lietuvos). Čikagonu su tėveliais atvažiavau 1950 m. Tėvelis mirė, man einant 6 metus. Turiu tris brolius ir seserį Ireną Juškienę. Mama mus visus užaugino. Gyvenome 18-jų gatvėje. Ten lankiau pradžios mokyklą. Persikėlėme į Brighton Park. Pradžios mokyklą tęsiau kitoje mokykloje. Įstočiau į Marijos Mokyklą ir ją baigiau.

Esu linkusi vaidinti. Teko man vaidinti Marijos Mokyklos parengimuose. Dar labiau mėgstu šokti. Nuo 8 metų lankiau baletą ir dżazo šokio studijas. Kada ne kada kuriu poezijos gabalėlius anglų kalba.

Pirmiausia nepaprastai spartus užplūdimas miestų naujais gyventojais sudaro labai rimtą gyvenamųjų namų problemą. Tam tikrose miesto dalyse (paprastai skurdžiose) susidaro tikri skruzdėlynai. Kita rimta miestams problema yra ta, kad naujai atvykusius, kurie neturi darbo, tenka šelpti.

Tačiau pati svarbiausi problema yra nepaprastas padidėjimas negrų skaičiaus šiaurinių valstijų didmiesčiuose. Pvz. Newark, kur įvyko riaušės, prieš aštuonerius metus negrai sudarė 17 nuošimčių visų miesto gyventojų. Dabar jie, kaip apskaičiuojama, sudaro net trisdešimt septyniuosius nuošimčius.

Kokios yra to negrų užplūdimą pasekmės, nėra reikalo aiškinti, nes tai aišku iš kelių paskutiniųjų savaitių įvykių.

ba. Domiuosi klasiška tapyba ir skulptūra. — Ar Tamsta skaitai knygas? — paklausiau. — Skaityčiau daug. Mėgstu istoriją ir dramą. Domiuosi ekrano teatru. Ch. Chapliną aukščiausiai vertinu. — Jis gi veteranas? — Mano idealas! (I am crazy about him!)

Toliau ji pasakojo: — Iš mažens labai mėgau modeliavimą. Skaitydama vadovėlius, pratinausi į madų projektavimą. Toliau įstočiau į modeliavimo studiją modeliuotojos profesijai. — Tai įdomu, — pastebėjau, — prieš porą metų, Life žurnale skaitydamas vieną straipsnį, gavau įspūdį, kad grožio konkursuose šokėjoms labai sekasi. Tačiau modeliuotojos aplenkia visas kitas. Ką Tamsta pasakytum? — Tamsta supratai teisingai. Modeliavimo verslas kultūrinai merginos asmenybė. Kaip skautavimas, taip ir modeliavimas merginai yra gyvenimo mokykla.

Negalėjau nematyti ją esant liesoką (gal iš nuovargio). Lyg atspėdama mano mintis, ji pareiškė: — Pakvietimas į grožio konkursą man buvo nelauktas. Nesilikėjau laimėti. Netikėjo ir kiti. Mažiausiai tikėjo mano mamutė. Ateinantį šeštadienį ji dalyvaus pasaulio grožio konkurse. Ji vilkės White Sox uniformą. Reikia suprasti, kad šitoks garsinimas bus tinkamai apmokėtas. Konkursas bus Baltimoreje. Marylando gubernatoriui bus nuvežta Illinojaus dovana — beisbolo kamuolys su White Sox žaidėjų parašais. Mano paklausta apie visuomeninę veiklą, ji pasakė: — Skautų veikla buvo mano svajonė. Deja, gyventi buvo taip sunku, kad skautus turėjau užmiršti. Pasiruošusi šokti, dalyvaudavau parengimuose, kurie įvykdavo Indianos

ir Michigano miestuose. Esu dalyvavusi taip pat kultūrinuose parengimuose karams. Toliau ji pasakė, kad joms visai sunku ir atsakingas, bet patrauklus. Tai modernioji Pelenė. Jonas Kainas

KUNIGO KLAIDA Mirė negrės vyras ir našlė per laidotuves apsiblaususi klausė, kaip kunigas gyrė jos velionį vyrą, kurs šiaip jokiomis dorybėmis nepasizymėjo. Pagaliau našlė visiškai pagyvėjo ir susidomėjo, kai kunigas pradėjo išskaičiuoti mirusiojo gerus darbus, nuopelnus ir pasižymėjimus... Pagaliau moterėlė nebegalėjo išverti ir nutraukusi pamokslą sušuko: "Pone kunige, aš bijau, kad tamsta ne tą laiką ji pati ten pat. Programa

IZOLDA SNARSKYTE — MISS ILLINOIS

DELKO MICHIGANE IŠMIRĖ ŽUVELES?

Kaltos nuodingos algės, kurias veisiasi užterštame vandenyje

Nacionalinės vandens kontrolės laboratorijos Duluth, Minn., tyrinėtojas biologas Dr. Louis Williams paruošė raportą administracijai, aiškindamas, kad žuvelės "alewives" (silktės) Michigano ežero pietiniame gale išmiršta dėl nuodingųjų algų, kurios veisiasi ir tarpsta užterštame vandenyje. Dr. Williams savo raportą įteikė liepos 6 dieną, bet iki šiol jis nebuvo sekliamas viešai, kadangi esą tuo pačiu metu uvė įteikti ir keli kiti raportai.

Kitas vandens autoritetas Dr. Donald Mount atsakė, kad Dr. Williamsio raportas esąs niekas daugiau kai vien teorija, nes algės ežere buvusios ir prieš žuvelėms pradėjus gaišti. Kitos priežastys tebeaiškinaimos kaip žuvų tiroidinių liaukų sunegalavimas, žuvų nusilpnėjimas po neršto, paprastai žuvų senas amžius ir jų nemokėjimas prisiderinti gyvenimo sąlygoms Didžiojoje Ežero ruose!

Dr. Williams sakosi ištyręs negyvųjų žuvelių skilvuoze rastą maistą. Visos jos sudarę "didelius kiekus" nuodingųjų algų.

Tos algės yra melsvai — žalsvos spalvos ir labai mėgsta plėstis šiltame suterštame vandenyje, koks yra randamas Michigano ežero pietiniame gale per gegužės ir birželio mėnesius. Vanduo užteršiamas iš industrijos įmonių, pasakė jis.

Minnesotoje prieš porą savaitių konvulsijose mirė keturi šunys pasilakę tirštais tu algų priaugusio ežero vandens. Koncetrutuose kiekuose tos algės galinčios ir žmogų nuoduoti. Nuo tu pačių algų išmirusios žuvys ir antys Ohio upės industrinėje dalyje.

KAM DAR KLAUSTI

Praeitą žiemą per didįjį sniegą anksti rytą kvapą gaudydamas per pusnis atsikasė į duonos kepyklą žmogus ir paprašė parduoti vieną bandutę.

"Vieną bandutę?" nustebęs paklausė kepyklos. "Tokiame baisiame ore tamsta plaukai jau ant lentos! Tai ir bus joms bandutės! Tamstos šeima pamany, kad išprotėjai. O gal nevedęs?"

"Aišku, vedęs!" atšovė pirkėjas. "Manai mano motina mane siųstų į krautuvę šioki rytą!"

Naujienų Piknikas

įvyks rugpjūčio 20 d. BUČO SODE Willow Springs, Illinois

POVILAS LAURINAVICIUS BE DRUSKOS...

Liovus gaudus varpui pamaldoms, žmonių minios plaukė lėtai bažnyčioje. Justas Rauda su žmona išlanko bažnyčioje klebonui Niaurai prie altoriaus tariant "Introibo ad altare Dei".

Justo Raudos žvilgsnis, nuslydęs nuo klebono, aprėpė stovinčią prie altoriaus naują klūpyklą. Pasigirdo bažnyčioj brostvininkų skirstomos maldininkų minios bruzdesys. Pažvelgęs šonai ir, savo akim netikėdamas, perbraukęs jas delnu, Justas Rauda pamatė bažnyčios viduriu maršalkų vedamą Goštautą! Sis gi žengė galvą išdidžiai iškėlęs altorius kryptimi ir iki grotelių atlydėtas, nė altoriui nenusilenkęs, atsėdėjo klūpyklon!

— O, Viešpatie! Atleisk jiems, nes nežino ką darą, — ir persizengnojęs Rauda atsiklaupė.

— Viršaitis su klebonu, be abejonės, Goštauto pakurstytū, jo asmeninio pobūdžio užmačias paverė visuomeninio pobūdžio reikalu ir, pasinaudodami neteisėtai mano laiku, priemonėmis, arkliai bei Uljo Jėgom, privertė mane valdžios prievolės atlikimo būdu Savųjų sienojus pristatyti malūnan, padarytą Goštautui klūpyklą atgabenti ir, didžiam pasityčiojimui iš ma-

ngs, joi pasodinti net prie altoriaus Goštautą! Atleisk jiems, Viešpatie! Girdėjosi tuokart ir Goštauto žodžiai ausyse: "Kuolas, kurį įkišai į mano ratus, lūž, bet mano vežimo nesustabdysi, teisuoli!" Kuolų nekaišioju ir Viešpats Dievas tevaldo tavo vežimą, — viltūngai atsidusęs, paskendo orioj maldoj.

— Būdamas kaimynas gal žinai, kuo nusipelnė Goštautas, kad taip, lyg dekanas, pagarbiai pasodintas? Kiek žinau, yra skrudžia, sukčius ir, pagal teisybę, neturėtų jam vietos būti net bobinčiuj. Iš manęs-naujākūrio už pasiskolintą šimtą litų nulupo iš kalno dvidešimtis litų palėkanų! Negalėdamas po metų skolos atgauti, vekslelį protestavo ir šimtą litų per anstoį vėl su palūkanom išplėšė, — šnabzdėjo pašonėj parapijietis.

Dievas kantrus, — atsakė Justas Rauda ir vijo gundancias mintis šalin. Klebonas Niaura, paskaitęs tos dienos evangeliją, paženklines save kryžium, prabilo: — "Kas altoriui tarnauja, nuo altoriaus ir minta", — sako šventraštis. Kas altorius pastato, prie altoriaus ir būna! Todėl, nie-li parapijonys, prie altoriaus ir pasodinau mūsų garbingąjį Rapolą Goštautą, nes jis pastatys mūsų šventajai bažnyčiai altorius!

Jei būtų ne bažnyčioj pasakyta, klausytojai, tikriausiai, būtų šaukę, ploję. — Mūsų garbingasis fundatorius, ko ti-

kėtis negalima buvo, paaukojo ir klūpyklai medžiagą, iš kurios, — ranka parodė į sėdintį klūpyklaj Goštautą, — kaip ma-iot, fundatoriui klūpyklą padariau. Bet, deja, — po lūbas žvalgydamasis, — dar neapmokėta dailidei už darbą, nes pračiūtą sykį mažai aukų surinkta! Todėl darysiu šiandieną rinkliavą ir prašau duosniai aukoti. Viešpats Dievas atlygins jums šimteriopai!

Justas Rauda pagalvojo: — Ne jau ir sūnus Vytautas skelbs tokias tiesas iš sakyklos! Sužinojęs kokių būdu klūpykla įgyta, argi joi sėdės ir jis?

Pranešiau jums linksmą naujieną, o dabar turime parapijį ir liūdny žinių. Ryt Vėlinės. Atlaikysiu trejas šv. mišias už a. a. Benedikto Grundos vėlę ir palydėsiu garbingo žmogaus kūną į amžinąjį šventoj žemelėj poilsio vietelę, — taręs, persizengnojo ir nusisuko atnašauti.

Iš zakristijos maršalkos žengė klūpyklai rinkti pinigų. Goštautas atsistojo ir, išsiėngęs viešai piniginę, akivaizdžiai įmetė krepšelį pinigėlių, tuo parodydamas, jog nors ir altorius statysiąs, bet ir parapijos klūpyklai aukojąs.

Ši sykį Raudienė Goštauto klūpyklai neuokėjo. Pamaldoms pasibaigus, išsiveržusi lauk žmonių minia būriavosi, šnekučiuavo. — Ale gi tas Goštautas, rodos, toks šykštuolis, išdrįso net tris altorius pasta-

tyti! Nemisilijau, kad toks garbingas galėtų būti. — Bet ir sėdi, kaip koks prelatas! Nežinočiau — ranką dar pabučiuočiau, — šnekėjo grupelėj moterėlės.

Moterys, kurioms tverėjas pagailėja grožio ar amžiaus, gerokai buvo jau apgraužtas, Grundos gražiajai žmonai Elenai pavydėdamos, nepaisant, jog tik ką iš bažnyčios buvo išėjusios, šnekėjo: — Tai gi, tamstytes, toji — pienė, milnuos išsiokčiojusioji ir suėdė senį vyrą!

— Aš irgi sakau, kad buvo užsimaniusi su petingu bernu "pasiraskažyti." Koks ten jau bebūtų vyras, vistiek tokios "raspustvos" negalėjo daleisti! Ir va, tamstytes, prie ko priėjo! Ji ir nugalabijo, šliundra! Argi nematėt, kaip visad išsipuseiši, krūtinę tik atstačiusi, kaip kala išsilaižusi tik suka uodegą, žlybėm svaido į bernus. Ji, ragana, suėdė vyrą!

— Bet ir Savinuos ne geriau, — tarė trečioji. Žinot — Salka Raudiotė, irgi, sako, berno aprieta. Tėvo užklupta su bernu uorėse besimurgtant, taip vadelėm apvynota, kad staugė podraug su šunimis per naktį!

— Ką tu sakai? Rodžias tokia gi "enatlyva" mergiotė! Tai jau svielo pabaiga! Sodoma-Gomora jau daros su tuo mūsų jaunimu šiais laikais!

— Mačiau, kadaise, ją pietnyčioj ir bažnyčioj; susisukus, suvytus kaip varnalėša. O gi tam bernui — landūniui nei galvoj,

nei uodegoj. Jis jau prie malūnininkės, matyt, prilindo. Ir va, tamstytes, kaip tik norit, galvelas sau sukut. Malūnininkas jau ant lentos! Tai ir bus jdomu nuvykti į šermenis. Ale jau plauks ten svietas.

— Tiesa, mano kūmo berno brolis sakė matęs pas Matų Raudų a. a. malūnininko išvytų bernų. Kad jau nudvėjęs, barzdu apėles, lyg žydas Mauša, kojom, rodos, nežergliotų! Tai jau mūsų galvelas visai neišaėsa, kas svieta daros, — plepėjo, pranašavo patvorėse, prie varpinės išėjusios iš bažnyčios moterėlės.

Monika Raudienė, ilgokai laukusi prie zakristijos durų išnancio klebono ir, jį pasitikusi, praneško: — Gal malonėsite, klebone, — banknotų pakišdama, — ryt atlaikyti šv. mišies ir už mūsų Kazi? — pratarusi, susigriaudino ir skarelės kampu ašaras šluostėsi.

— Neradok, Raudiene! Prisiminsiu mišiose ir Kazi, — popierėlį glamžydamas ir, kita ranka nuo žvarbaus vėjo skrybelę ant akių užsimukslindamas, traukėsi atatupsas.

Iš zakaristijos išlanko tuo metu ir Goštautas, kurį klebonas pasitiko ir, už parankės paėmęs, nusivedė klebonijon.

Skaudu pasidarė Raudienei. Būtų jai maloniau girdėti buvę, ko net ji tikėjosi, jei klebonas būtų užklauses apie jos Vytautą. Arba, kaip vyras išgelbėjo nuo mirties Kurmių Vincuką. Bet klebonas su Goštautu tolo. Ji pasijuto menka, nuskriausta.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS PRITAIKO AKINIUS 2858 W. 63rd STREET

DR. K. G. BALUKAS AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET

DR. VL. BLAZYS PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS 2801 WEST 63rd STREET

DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET

DR. M. BUDRYS ALERGIJA 2751 WEST 51st STREET

DR. W. M. EISIN-EISINAS AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

DR. BR. GAIZIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2844 WEST 63rd STREET

DR. A. MACIUNAS CHIRURGAS 2858 W. 63rd STREET

DR. J. MESKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGŲ SPEC.

DR. ZIGMAS RUDAITIS SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS 2745 West 69th Street

DR. LEONAS SEIBUTIS INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA

DR. P. STRIMAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika ir chirurgija

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITAS SKAITYTI NAUJIENAS

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS INCOME TAX 4445 So. Ashland Ave.

KURIAM GALVI MOKETI DAUGIAU? PIRKdami naujus ar vartotus automobilius sutaupykite

BALZEKAS MOTOR SALES "U WILL LIKE US" CHRYSLER • IMPERIAL PLYMOUTH • VALLANT

DR. VYT. TAURAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

DR. V. P. TUMASONIS CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 756 WEST 35 STREET

P. ŠILEIKIS, O. P. ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS Aparatai • Protezai, Med. Bandžai

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

DR. E. RINGUS RENTGENOLOGAS 9760 S. KEDZIE AVE.

PERKRAUSTYMAI MOVING Leidimai — pieta apdrauda ZEMA KAINA

MOVING Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų, ANTANAS-VILIMAS

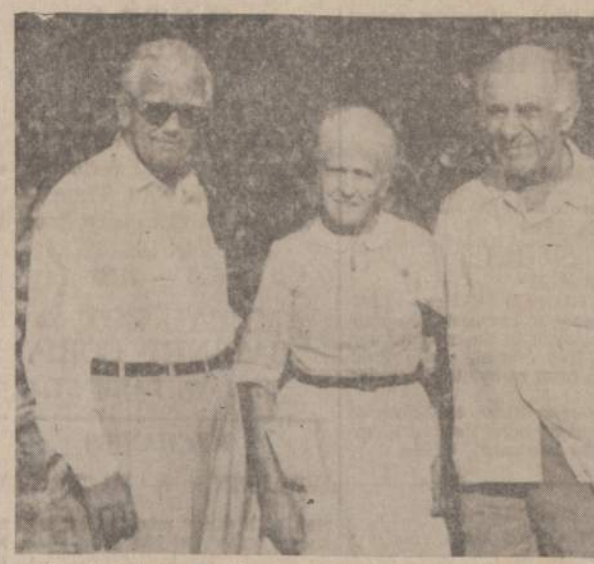
GRADINSKAS VESINTUVAI, VESINTUVAI... TUOJ GAUNI, JODI, VESINIES

SOPHIE BARCUS RADIOJOS SEIMOS VALANDOS Visos programos iš WOPA,

LIETUVIŲ KALBA: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto

ERNESTAS GALVANAUSKAS

Rašo VLADAS RASCIAUSKAS

Keliautojas Vladas Rasciauskas (kairė), ponė Galvanauskienė ir inž. Ernestas Galvanauskas, 1963 metais nusifotografavo Madagaskare, Majungoje, prie Galvanauskų namelio ir gėlių.

Ilgiau užtrukęs Abisinijoje, 1963 metais ir aplankęs svarbesnius Kenijos parkus, nūtariau per Zanzibarą pasukti į Madagaskarą, kad galėčiau aplankyti inžinierių Ernestą Galvanauską,

Savo akimis pamatyti jo namus, jo darbo kambarį, jo biblioteką, jo sodą ir jo kaimynus man buvo svarbiau, negu perskaityti jo parašytą raštą arba paruoštą studiją.

Aš daugiau pasitikiu savo akimis, negu kitų žodžiu arba raštu. Aš pats ne visuomet galiu atpasakoti arba aprašyti tai, ką aš mačiau.

Norėti pamatyti Galvanauską — vienas dalykas, bet jį surasti ir jį pamatyti — visai kitas dalykas.

Lėktuvas mane nuvežė į Tananarivą, Madagaskaro sostinę, nes ten tebuvo vienintelis aerodromas didesniems lėktuvams nusileisti.

Is Tananarivą į Majungą buvo tik 260 mylių, bet busai važiuodavo dvi dienas, nes turėdavo apskuti kelis aukštus kalnus.

Netrukus buvau lėktuve, o už poros valandų jau leidomės į Majungos slėnį. Kelis kalnus apsupkome, o vėliau lėktuvas lindro į tarpukalnę, nerė žemyn, surkosį pagal upę ir išlindo visai prie pačios Majungos miestelio.

pasišventusių geriams darbams, bet šis jo išsišokimas buvo ne vietoje.

Rugpjūčio 12 d. buvo palaidotas Roy Kričauskas. Velionis buvo Raudonos Rožės klubo narys. Buvo narys ir kitų draugijų.

Antano Rūko urna Tautinėse kapinėse

"Per šį pasaulį aš praeinu tik vieną kartą, dėlto jei yra kas, kur aš galėčiau padaryti kokią malonumą ar koks dalykas, kuri galėčiau atlikti, tegu verčiau aš neatidėdu ir nenudelėsiu, nes tik vieną kartą aš praeinu šiuo keliu..."

Pavakare, saulei jau gerokai į vakarus pakrypus, aš atsidūriau ties vila "Geraniums".

— A, lietuvis, prašau į vidų, prašau, — atsakė ponis. Prie durų atsirado ir inž. Galvanauskas.

Suėjome į vidų, susipažinome. Pasakiau, kad esu panevėžietis ir tuojau perdaviau sveikinimus ir linkėjimus iš Amerikos ir iš Lietuvos.

Tuo pat išvyniojau butelį šampano ir nedidelį gimtadienio "keiką", kuriuos man pavyko dar Tananarive nupirkti.

Rugpjūčio 7 d. mirė Stasys Zerolis. Buvo pasarvotas Le-kavičiaus koplyčioje, o rugpjūčio 10 d. palaidotas Sv. Kazimiero kapinėse.

KELIONĖS PASKATINIMUL — Ar turite kokią nors knygą, kuri paskatintų kelionę? — Turime. Ar kam reikia? — Aš ją noriu įteikti savo uošvienei.

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI — Lietuvių Zagariečių Klubas smarkiai ruošiasi savo linksmam piknikui, kuris įvyks rugpjūčio 20 dieną Juozo Liepos žuvalyne, 8236 So. Keam Ave.

VISI LIETUVIAI, KAIP PAVIENIAI TAIP IR ORGANIZACIJOS, DRAUGIJOS — PAKEMKITE SAVO AUKO MIS "NAUJIENŲ" MASINŲ FONDA

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA GELES VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandose gražiausios gėlės ir vainikai, antkapinių papuošimų ir sezoninės kapams gėlės.

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 W. 71st STREET

Laidotuvių Direktoriai MAŽEIKA & EVANS 6945 SO. WESTERN AVE.

John F. Eudeikis Laidotuvių Direktorius SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

